

ХАБИТАТ
БЪЛГАРИЯ

ГОДИШЕН ОТЧЕТ

20

24

ПРЕДСТАВЯНЕ

Фондация “Подслон за човечеството” Хабитат България

1142 София, ул. „Любен Каравелов“ № 55/1, БУЛСТАТ 130541920, регистрирана по ф.д. № 5021 / 2001 г. на СГС, регистрирано в ЦР на ЮЛНЦ за осъществяване на общественополезна дейност под № 004/11.10.2001 г., представлявано от Минчо Димитров Бенов, в качеството му на Национален директор, Пълномощник на Председателя на Управителния съвет.

e-mail: office@hfh.bg

www.hfh.bg

МИСИЯ, ПРИНЦИПИ, ЦЕЛИ

Хабитат България е нестопанска неправителствена фондация, учредена в обществена полза съгласно законите на Република България. Основната ѝ мисия е да подобрява жилищните условия и да елиминира жилищната бедност. Организацията осъществява дейностите си в четири основни стратегически направления - изграждане на достъпни жилища, осигуряване на финансиране за жилищни подобрения, разработване на иновативни продукти и пазарно ориентирани инструменти за повишаване на достъпността на жилищното обновяване, както и участие във формирането на жилищни политики, стратегически и програмни документи.

Хабитат България работи в партньорство с организации, които споделят стремежа към подобряване качеството на живот, като целта е бездомността и лошите жилищни условия да бъдат изкоренени и да станат обществено, политически и социално неприемливи.

Хабитат България си сътрудничи тясно с международната организация **Habitat for Humanity International**, като адаптира нейните принципи, мисия и цели към българския контекст.

С подкрепата на дарители и доброволци, **Habitat for Humanity International** изгражда и обновява жилища, предлага микрофинансиране за подобряване на жилищните условия, реализира проекти за осигуряване на чиста вода и санитарна инфраструктура, оказва помощ при природни бедствия и защитава каузата за достъпни жилища в над 70 държави по света.

**We build strength,
stability, and self
reliance through
shelter.**

ПОЗИЦИИ И ПАРТНЬОРСТВА

В изпълнение на своята мисия за застъпничество за подобряване на жилищните условия, **Хабитат България** кандидатства и бе одобрена за член на редица органи, вземащи решения или консултиращи процесите в жилищния сектор на национално и международно ниво:

- От 2012 г. Хабитат България е член на НССЕИВ към МС
- От 2016 г. до 2021 г. е член на КН на ОП „Добро управление“ 2014-2020
- От 2019 г. до 2021 г. е член на Тематичната работна група за подготовка на Програма за развитие на регионите 2021 – 2027
- От 2020 г. е член на Регионалния съвет за развитие на Югозападен район за планиране От 2020 г. е член на европейската Коалиция за право на енергия
- От 2022 г. е член на Комитет за наблюдение на Програма за техническа помощ 2022 – 2027
- През 2022 г. е член на Работна група за промени в Закона за управление на етажната собственост към МРРБ
- От 2022 г. е член на Комитет за наблюдение на Споразумението за партньорство за периода 2021 – 2027
- От 2022 г. е член на КН на Програма за развитие на регионите 2021 – 2027
- През 2022 – 2023 г. е член на Комисията за енергийна ефективност и преодоляване на енергийната бедност към Консултативния съвет за Европейската зелена сделка към МС
- От 2022 г. е учредител и член на движение „Да обновим България“ (Renovate Bulgaria) - част от международното движение Renovate Europe
- От октомври 2023 г. е член на Коалиция за климата - България

ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

Наред с традиционните дейности на **Хабитат България** - финансиране на жилищни подобрения, разработване на иновативни продукти и пазарни инструменти за подобряване на достъпността на жилищните подобрения, застъпничество и участие в изработването на жилищни политики, стратегически и програмни документи, проектният портфейл на фондацията е все по-отчетливо структуриран в следните основни приоритетни области:

- Жилищна бедност;
- Енергия и климат;
- Социални жилища;
- Устойчиво развитие и кръгова икономика

През 2024 г. **Хабитат България** съсредоточи своята дейност върху няколко ключови проектни инициативи:

- Развитие на **социално предприятие** за производство на топло- и звукоизолация от рециклиран текстил.
- **Застъпничество** за достъп до енергийно обновяване.
- **Проект LIFE BioBalance** за устойчиво използване на биомаса.
- **Проект CODE Housing** за общностно развитие и жилищна подкрепа за уязвими групи
- **Проект SUNRISE** за производство и потребление на слънчева енергия от домакинствата (модел на произвеждащ потребител).
- **Проект BioJust** за справедлив енергиен преход на домакинства, зависими от твърди горива.
- **Проект HERO** за жилищна подкрепа и овластяване на ромската общност.
- Координация на коалиция „**Достоен дом**“ и други дейности по застъпничество.
- Управление на **собствен жилищен фонд** за семейства пострадали от природно бедствие в град Варна.

През 2024 г. Хабитат България е част от един национален и три международни проектни консорциума.

ПРОЕКТИ

THE VELUX FOUNDATIONS

Изграждане на социално предприятие

От 2019 г. Хабитат България работи по проект за изграждане на предприятие за производство на топлоизолационен продукт с финансиране от Фондации Велукс. Този проект е следващият етап на инициатива за създаване и производство на топлоизолация от рециклирани текстилни отпадъци.

С цел научно-изследователска и развойна дейност през 2011 г. Хабитат България създаде целево търговско дружество „Хабитат сошъл бизнес солюшънс“ (ХСБС) ЕООД, еднолична собственост на Фондацията. В периода 15.02.2013 г. – 15.10.2015 екипът на търговското дружество на Хабитат България изпълни проект „Топлоизолационни материали от текстилни отпадъци – разработване на иновативен продукт и технология за неговото производство“, финансиран по програма „Разработване на иновации от стартиращи предприятия“ по ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“. Изобретената и патентована топлоизолация от рециклирани текстилни отпадъци бе отличена от Съюза на изобретателите в България с Голямата награда „Изобретение на 2015 г.“ по време на шестото Национално изложение „Изобретения, Трансфер, Иновации“ ИТИ 2015 г.

През 2019 г. ХСБС стартира подготвителните дейности за изграждането на предприятие. Изготвен бе предварителен проект на производствената линия, който ще прецизира изискванията към промишленото хале от гледна точка на разпределение на помещенията и физически параметри. Във връзка с изготвянето на този проект бяха проведени срещи и комуникация с компании - производители на технологичното оборудване.

Същевременно, за период от 10 години бяха регистрирани две търговски марки Термтекс (Thermtex) и Ретекс (Retex) за бъдещата продукция на предприятието – изолационни материали от рециклиран текстил.

През 2023 г. беше договорено производството и закупуването на две производствени линии в Китайската народна република. През 2024 г., заедно с допълнително технологично оборудване, те бяха доставени в новопостроената производствена база. Производственото предприятие ще бъде въведено в експлоатация през първата половина на 2025 г.

European
Climate
Foundation

Застъпничество за достъп до енергийно обновяване

Застъпническите дейности, които организацията изпълнява в областта на жилищната енергийна ефективност и преодоляването на енергийната бедност са подкрепени чрез партньорството на Хабитат България с Европейската климатична фондация.

В периода юли 2020 г. – юни 2021 г. , юли 2021 – юни 2022 г. и юли 2022 – юни 2023 г. бяха реализирани първите три етапа на проекта. През юли 2023 г. стартира и четвъртия едногодишен етап на проекта.

Хабитат България работи активно за осигуряване на механизми за достъп и участие на уязвими групи от обществото в процеса на енергийно обновяване на жилищата и разработване на дефиниция за „енергийна бедност“. Насочени бяха усилия към приемане на Дългосрочна стратегия за енергийно обновяване на жилищния и нежилищен сграден фонд 2021-2050 г. и удължаване на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради въз основа на нови принципи за самоучастие и подбор и с фокус подпомагане участието на домакинства с ниски доходи.

Работихме по разработването на **Плана за възстановяване и устойчивост** в частта му, свързана с проекти за енергийно обновяване на жилищни сгради, както и по прилагането на реформите в **Закона за управление на етажната собственост**.

Участвахме в **Комисията за енергийна ефективност и преодоляване на енергийната бедност**, създадена към Консултативния съвет за Европейската зелена сделка към Министерски съвет, която работи по дефиниране на понятието „енергийна бедност“ и изготвяне на проект на наредба за определяне на уязвими клиенти и домакинства в състояние на енергийна бедност. Подадохме становища по актуализацията на **Интегрирания национален план за енергетика и климат**, съсредоточени върху определянето на цели и мерки за преодоляване на енергийната бедност.

Като членове на **Климатичната коалиция - България** разширихме дейността си, за да популяризираме **Европейския пакт за климата** за постигане на въглеродна неутралност до 2050 г.

Един от основните инструменти за постигане на целите на проекта е активната комуникационна кампания, която през 2024 г. включваше създаването на партньорство между **Хабитат България** и зелената блог платформа [Climateka.bg](https://climateka.bg).

Сред темите и инициативите, които популяризирахме, бяха:

- Positive Energy Neighborhoods (Позитивни енергийни квартали) – иновативно решение за интелигентно управление на енергийните доставки и потребление
- Ревизираната Директива за енергийна ефективност – новото за местните власти
- Какво трябва да включва актуализираният План „Енергетика и климат“, за да намали разходите за енергия
- Енергийната ефективност спестява средства, опазва околната среда и здравето на хората
- Възобновяема енергия у дома – какво трябва да знаем
- Възобновяема енергия у дома и в електропреносната мрежа – какво трябва да знаем
- Използване на геотермална и слънчева енергия в сгради с нулеви емисии
- Възможности за енергийно обновяване на многофамилни жилищни сгради

През май 2024 г. Habitat България проведе медийно-експертно събитие на тема [„Участват ли българските домакинства в процеса на енергиен преход към климатична неутралност?“](#).

Лектори на събитието бяха:

- Ивайло Алексиев – изпълнителен директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие
- Апостол Дянков – съветник на министъра на околната среда и водите
- Добромир Василев – директор на дирекция „Жилищна политика“ в МРРБ
- Теодора Пенева – Институт за икономически изследвания към БАН и старши експерт „Климат и енергия“ във WWF България.

През юни 2024 г. организирахме онлайн дискусия [„Устойчиви решения за преодоляване на енергийната бедност в България“](#).

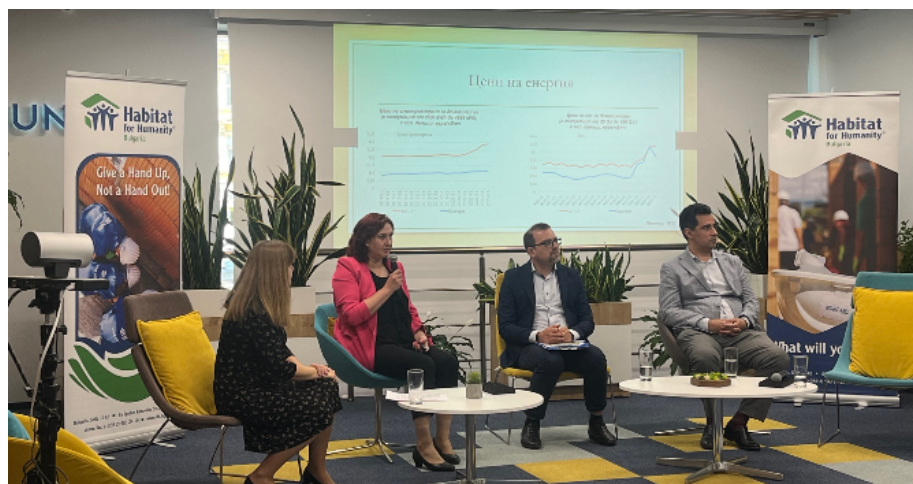
Програмата включваше две основни теми: **Енергийна бедност в България. Къде се намираме и какви са стъпките за преодоляването ѝ?** – представена от доц. д-р Теодора Пенева и **Актуализираният ИНПЕК – решения за енергийната бедност, или отлагане на решенията за Социалния план за климата?** – представена от Ася Добруджалиева, мениджър проекти в Хабитат България.

Медийното партньорство с **Българското национално радио** продължи успешно и през 2024 г. Бяха произведени и излъчени два 30-секундни радио клипа – през юни и ноември 2024 г., с цел популяризиране на предимствата на енергийното обновяване на жилищните сгради и предоставяне на ползите за собствениците да участват със собствени средства в този процес.

През ноември записахме **подкаст със Теодора Пенева** в студиото на БНР на тема [„Енергийна бедност и Социалният климатичен фонд“](#).

От юли 2024 г. месечният бюлетин, който **Хабитат България** разпространява от 2023 г., е с фокус върху **жилищната политика и климатични промени**. Сред основните теми в бюлетина са:

- Жилищна политика и климатични промени
- Соларна електроенергия за домакинства в многофамилни жилищни сгради
- Европейски комисар по жилищата – историческа стъпка за поставяне на жилищната политика като приоритет на ЕС
- Осигуряване на устойчиви, достъпни и достойни жилища – отново в дневния ред на Европейския парламент
- COP 29 Световна конференция за климата – повече финансиране за климатични инициативи
- Справедлив преход за домакинства в ситуация на жилищна бедност, зависими от твърди горива

Застъпнически дейности – Коалиция “Достоен дом”

Хабитат България е учредител и координатор на Коалиция за подобряване на жилищните условия в България „Достоен дом“. Коалицията е неформално обединение на равнопоставени организации, водени от общото желание, позиции и идеи за осигуряване на по-добри жилищни условия в България. Членове на коалицията са 37 НПО организации, представители на бизнеса, браншови организации и общини, а още 4 организации са със статут на наблюдатели.

Основна задача на коалицията е осигуряване на експертна подкрепа при разработването на стратегически документи и усъвършенстването на правната рамка и вземането на решения по въпроси, отнасящи се до жилищната политика. През април 2022 г. бе инициатирано създаването на инициативата Renovate Bulgaria „Да обновим България“ като част от международната кампания Renovate Europe. Това доведе до разширяване на групата на съмишленици за въвеждане на устойчив, дългосрочен и предвидим процес на енергийно обновяване на жилищата в България, с подходящи механизми за улесняване и насърчаване финансовото участие на собствениците.

През 2024 г. Хабитат България и членовете на коалиция „Достоен дом“ участваха в работни групи за обсъждане на промени в законодателството в областта на управлението на етажната собственост.

През 2024 г. продължи участието на нашите представители в Мониторинговите срещи на Програмата за техническа помощ 2021–2027, Партньорското споразумение за периода 2021–2027 и Програмата за регионално развитие 2021–2027. Бяха внесени предложения за:

- Повишаване на подкрепата за обновяване на квартали с неблагоприятни социални и икономически характеристики;
- Подобряване на жилищните условия в ромските общности;
- Въвеждане на критерии за допустимост на проекти, подкрепящи социално уязвими групи;
- Предоставяне на 100% грант само за домакинства в енергийна бедност;
- Включване на строителство на социални жилища в местните и национални стратегии и др.

От 2023 г. Хабитат България и Министерството на регионалното развитие и благоустройството поддържат онлайн платформа за дискусии и споделяне на знания и добри практики в управлението на общински жилища – www.obshtinskidom.bg, която предоставя възможност за комуникация и обмен на информация между общините и гражданите, както и онлайн пространство за материали, свързани с политиките за социално жилищно строителство на местно и национално ниво.

ПОСЕТЕТЕ www.obshtinskidom.bg

ПРОЕКТ БИО-БАЛАНС ЗА УСТОЙЧИВО ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА БИОМАСА

От юли 2021 г. Хабитат България работи по проект БИО-БАЛАНС “Балансирано използване на твърда биомаса за постигане на климатична неутралност в страните от ЦИЕ”, съвместно с организациите на WWF в Унгария, България и Румъния, Енергийна Агенция Пловдив, националните организации на Habitat for Humanity в Унгария и Румъния. Проектът е финансиран по програма LIFE на Европейската комисия и ще се изпълнява в срок до 30.06.2024 г.

На национално ниво проектът цели да предложи интегрирана рамка за управление на биомасата, която да дава възможност за нейното устойчиво оползотворяване и за постигане на стратегическите цели за климат и енергия. На местно ниво проектът ще допринесе за намаляване ползването на дърва за огрев и за заместването им с алтернативни енергийни решения, така че да се предотврати замърсяването на въздуха през отоплителния сезон в общини с енергийно бедни домакинства. Въз основа на най-добрите практики бяха разработени концепции и набор от инструменти и механизми за справяне с проблема. Беше създаден местен фонд за действие за финансиране на изпълнението на демонстрационни мерки.

Прочетете повече за справедливия преход за домакинствата в енергийна бедност, зависими от твърди горива ТУК

Работата на Хабитат България беше фокусирана върху дейност С8, „Подкрепа за общности, в които домакинствата с ниски доходи използват предимно дърва за отопление“. Чрез споделяне на знания и сътрудничество между общини, местни НПО и активни граждани, в община Ботевград пилотно бяха въведени подходящи практики за използване на биомаса. След като през 2022 г. бе направено проучване на социалните аспекти на използването на биомаса в домакинствата в България - част от по-мощно изследване за страните в ЦИЕ, се проектираха дейности, които да отговарят най-добре на установените нужди на общностите, отопляващи се основно на дърва, така че да се гарантира устойчиво ползване на биомасата и минимизиране на въздействието върху околната среда от нейното изгаряне.

През 2023 г. бяха сключени договори с домакинства, живеещи в условия на енергийна бедност, които са настанени в общински жилищен блок. Изградени бяха 13 броя еднотипни клетки (единични и двойни) за сушене на дърва за огрев с цел дървата да изсъхнат добре, за да изгарят по-ефективно и да не замърсяват околната среда. Преди и след инсталирането на клетките се проведеха информационни срещи с домакинствата.

През 2024 г. бяха проведени специално разработени обучения по енергийна ефективност за бенефициентите на проекта, както и редовни мониторингови посещения. Беше разработен наръчник с най-добри практики за използване на биомаса, разпространен сред местните общини и други заинтересовани страни.

От 2008 г. Хабитат България популяризира програма за предоставяне на цялостна подкрепа на семейства с ниски доходи и уязвими групи, която включва комплекс от мерки, сред които микрофинансиране за подобряване на жилищните условия, обучение по финансова грамотност и други житейски умения, подкрепа за развитието на местните общности чрез финансиране на малки проекти за подобряване на жилищната среда в кварталите, където се реализира програмата.

През 2024 г. програмата беше реализирана с допълнително финансиране от три източника – от Habitat for Humanity International – Global Mission Fund, от Habitat for Humanity International – Gratiot Fund и от фондация Medicor. Дейностите се извършват на шест места - в Търговище в партньорство с „Клуб на НСО“, в Кюстендил с НЧ „Васил Левски 1965“, в Ботевград с М.А.Г. Ботевград, в Бургас с „Бизнес –център Бургас“, в Сливен с „Майчин център – Надежда“ и в Ракитово с Фондация „Бъдеще“.

Към средата на 2024 г. всяка от местните организации управляваше жилищен фонд от 20 000 лева, който благодарение на допълнителното финансиране от Gratiot Fund бе увеличен на 32 000 лева. Тези средства (на обща стойност над 190 000 лв.) достигат до крайните потребители – уязвими семейства, живеещи в лоши жилищни условия, под формата на безлихвени микрокредити в размер до 1500 лв., които могат да се използват за спешни ремонти и се изплащат в рамките на 12 месеца, на малки вноски и без лихва, само с ниска административна такса. Бенефициентите използваха микрокредитирането главно за вътрешни ремонти (39%), като поставяне на нови подови плочки, мазилка на стени, боядисване и др.; ремонти на покриви (18%); водоснабдяване и канализация (23%) – изграждане на нови вътрешни бани или ремонт на съществуващите, водопроводни и канализационни тръби; и подобряване на енергийната ефективност (23%) – подмяна на дограма, изолация на стени и др.

В допълнение към финансовата подкрепа, бенефициентите имат възможност да участват в семинари за обучение по житейски умения на теми, свързани с подобряване справянето с ежедневни ситуации, по-добро управление на домакинството и поддържане на жилището: „Финансова грамотност и управление на семейния бюджет“, „Строителство, ремонт и поддръжка на дома – проблеми и решения“, „Енергийна ефективност и пестене на ресурси“. През 2024 г. бяха проведени 9 обучения с 138 участници.

Като допълнителна мярка за подкрепа на местните общности, Хабитат България предоставя и безвъзмездно финансиране за проектни инициативи, реализирани в общностите, където програмата е активна. През 2024 г. бяха успешно реализирани шест инициативи, всяка на стойност 5000 лева (около 2500 евро), в резултат на което:

- Бяха реновирани 3 детски площадки за отдих, социални контакти и спорт в 3 от нашите локации: в село Голямо Ново (община Търговище), в квартал “Рудник” (община Бургас) и в квартал “Изток” в Кюстендил. Средствата бяха използвани за закупуване на материали и оборудван за извършване на ремонтни работи, за почистване на зелените площи и засаждане на цветя. И в трите места хората от общността активно участваха в инициативите, както като доброволци в почистването и подобряването на пространствата, така и като участници в съпътстващите събития (работилници за децата, откриващи събития и др.).

- Подобрено и енергийно ефективно осветление в домовете на бенефициенти от квартал „Запад“ в Ракитово и няколко села около Ботевград. Средствата са използвани за закупуване и разпределяне на енергоспестяващи крушки и соларни лампи за външна употреба на избрани семейства. Целта беше да се подобри енергийната ефективност на домакинствата и да се осигури осветление за дворове и улици, поради липсата на улично осветление в тези квартали.
- По-хигиенична и здравословна среда за жителите на някои от най-бедните улици в квартал „Надежда“, Сливен. Тъй като това е неформално селище с много тесни улици, събирането на боклук е предизвикателство. 40 контейнера за боклук бяха раздадени на 130 семейства, за да се осигури правилното събиране на отпадъците. Освен това семействата организираха помежду си система за транспортиране на отпадъците до най-близките по-големи контейнери.

Този модел за цялостна подкрепа на семействата и общностите, изложени на риск от бедност, все още е една от малкото програми, които се занимават с проблеми, свързани с бедността в жилищната сфера и условията на живот, и единствената, която предоставя пряка подкрепа за подобряване на жилищните условия. Програмата ще продължи до юли 2026 г., като се търсят допълнителни възможности за финансиране за нейното дългосрочно развитие.

През 2024 г. бяха извършени общо 179 подобрения на жилища на обща стойност 95 945 евро, което подобри условията на живот на 257 семейства и 243 деца.

Supported by:

on the basis of a decision
by the German Bundestag

ПРОЕКТ SUNRISE – ДОМАКИНСТВА, ПРОИЗВЕЖДАЩИ ЕНЕРГИЯ ЗА БИТА ОТ СЛЪНЦЕТО

От ноември 2022 г. Хабитат България работи по проекта „SUNRISE в консорциум с водеща организация [Инициатива за жилищния сектор в Източна Европа \(IWO\)](#) и партньори от [Алианс на потребителите в Литва \(LCA\)](#), [Habitat for Humanity International \(HFHI\)](#), [Германско дружество за слънчева енергия \(DGS\)](#) и [Хабитат Македония](#). Проектът ще се изпълнява в продължение на 30 месеца до април 2025 г. и е част от Европейската инициатива за климата (EUKI). EUKI е инструмент за финансиране на проекти на германското Федерално министерство на икономиката и защитата на климата (BMWK).

Целта на проекта е да помогне за преодоляването на бариерите за използването на възобновяема енергия (особено слънчева) от домакинствата в многофамилни жилищни сгради и да промотира въвеждането на категорията “Произвеждащ потребител” на слънчева енергия в българското законодателство. Фотоволтаиците за балкони и покриви с щепсъл за включване в контакт (Plug-in PV) все още не са популярни в България, но те все повече се прилагат в домакинствата в Западна Европа. Те са с ниска себестойност, достъпни за употреба и са добър начин да се оползотворява слънчевата енергия, която да навлезе в бита на домакинствата и те да се мотивират да инсталират по-големи слънчеви енергийни системи в жилищните сгради.

Проектът предвижда въвеждането на инструменти за насърчаване и подпомагане на домакинствата в инсталирането на Plug-in PV и изпълнението му ще допринесе за постигане на поставените от Европейския съюз цели за намаляване с 55% на емисиите на парникови газове до 2030 г. и въглеродна неутралност до 2050 г. Той е особено актуален в условията на повишени цени на електроенергията и показват важността на използването на ВЕИ за генериране на електричество, вкл. на ниво домакинства.

Дейностите, предвидени по проекта са свързани с широкото представяне на Plug-in PV фотоволтаични модули пред обществеността. Ще се отговори на въпроси като:

- Какво представляват Plug-in PV модулите?
- Как работят? Как се инсталират в жилището ?
- Какъв финансов ресурс е необходим на едно домакинство, за да закупи и инсталира такъв уред в дома си?
- Какви са ползите - технически, икономически и екологични?

В България ще се работи с две пилотни общини – Ботевград и Дупница. През 2023 г. са проведени следните дейности:

- Проучване и анализ на правната и политическа рамка и нейното въздействие върху подхода Prosumer - “Произвеждащ потребител” на енергия от ВЕИ, в страните партньори;
- Картографиране на заинтересованите страни и създаване на консултативна група за подобряване на прилагането на ВЕ в жилищните сгради в целевите държави.

Повече за проекта можете да прочетете ТУК:

През 2024 г. бяха осъществени следните дейности:

- Дизайн и печат на рекламни и информационни материали за популяризиране на предимствата от използването на фотоволтаични системи за балкони, включително създаване на 6 инфографики и 1 информационен видеоклип.
- На 26 април 2024 г. беше проведен уебинар за Plug-in PV, насочен към заинтересовани страни, представители на гражданското общество, неправителствени организации и бенефициенти.
- През юли 2024 г. проведохме два обучителни семинара, за да обясним инсталирането и поддръжката на Plug-in PV. Беше проведена демонстрационна инсталация на балконите на избрани бенефициенти, живеещи в общински жилища в Дупница и Ботевград.
- През октомври 2024 г. в София се проведе среща на партньорите по проекта, включваща и посещение в Община Дупница.
- Въз основа на проучване и анализа на правната и политическата рамка и нейното въздействие върху подхода „Произвеждащ потребител“ по отношение на производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници, бяха представени няколко предложения за законодателни промени, свързани със Закона за енергията от възобновяеми източници, Закона за енергетиката и Проекта на наредба за изменение и допълнение на Наредба № 6 от 28.03.2024 г. относно свързването на съоръжения към електроенергийните мрежи.

Вижте нашето видео за фотоволтаичната система Plug-in PV

Supported by:

on the basis of a decision
by the German Bundestag

BIOJUST – Справедлив преход за домакинствата, зависими от твърди горива

Проектът BioJust подкрепя уязвими домакинства, зависими от твърдо гориво да осъществят преход към ниски емисии и ниско потребление на енергия. Проектът се осъществява в България, Унгария и Румъния в партньорство между WWF и Habitat for Humanity и е финансиран от European Climate Initiative EUKI.

България е изправена пред значителни предизвикателства в своя жилищен сектор, който потребява около една трета от общото потребление на енергия. Този сектор допринася значително за емисиите на парникови газове – 8% в България. Въпреки наличните технологии за значително намаляване на енергията и преминаване към нисковъглеродни източници няма значително подобрене. Темпът на обновяване на жилищните сгради е също нисък в сравнение със средния в Европа - само 4% от сградите в България са цялостно обновени в периода между 2012-2023 г

Домакинствата в България силно разчитат на твърди горива. Резултатите от преброяването на населението през септември 2021 г. показват, че 41% от жилищата в страната се отопляват с твърда биомаса. Очаква се тази тенденция да се увеличи на фона на продължаващата енергийна криза. Използването на твърдо биогориво е източник на високо замърсяване с прахови частици. Дървата за огрев, често смятани за „гориво на бедните“, се използват все повече сред домакинствата с по-ниски доходи. Енергийната бедност засяга 23% от домакинствата в България, според базата данни Energy Poverty Advisory Hub.

Според доклад на Агенцията за устойчиво енергийно развитие от март 2024 г., очакваният брой на хората под прага на бедността с отразен разход за енергия е 1 809 406, въз основа на данни за 2022 г. С други думи, 28% от населението на България живее в енергийна бедност, но засега няма административна процедура и информационна система, с помощта на които тези хора да могат да бъдат идентифицирани, нито има адекватни инструменти за подкрепа. Единствената помощ, която им се предоставя, е помощта за отопление, която за сезон 2023/2024 г. са получили само 325 000 души, главно под формата на дърва за огрев. Социалната помощ от 547 BGN (280 EUR) покрива енергия за 2500 kWh на сезон за 5% от населението. Не е предоставена държавна подкрепа за енергийно обновяване на еднофамилните жилищни сгради, въпреки че тези домакинства разчитат главно на дърва за огрев.

В рамките на настоящия проект, който стартира през ноември 2023 г. и ще бъде изпълняван до декември 2025 г. се предвижда:

- Повишаване на ангажираността на съответните органи в България, Унгария и Румъния за подобряване на националните стратегии за климата, политики и финансови схеми, насочени към енергийната ефективност на уязвими, зависими от твърдо гориво домакинства, чрез разработване на насоки и организиране на дискусии.
- Чрез инструментите, разработени в проекта, като насоки, репликируеми местни решения, обучения, местните общини в пилотните райони ще могат по-добре да се справят с подобряването на енергийната ефективност на уязвимите, зависими от твърдо гориво домакинства в техните общности.
- Повишаване на широката обществена подкрепа за приоритизиране на засегнатите домакинства и общности на стратегическо и местно ниво, насърчаване на активно участие в изпълнението на местни планове за действие.

На 28 февруари 2024 г. Хабитат България и WWF България организираха регионално информационно събитие, за да представят съществуващата възможност за финансиране на демонстрационни мерки за декарбонизация за общини, в които преобладават домакинства, зависими от твърди горива и в ситуация на енергийна бедност.

Бяха избрани две общини за изпълнение на демонстрационни мерки – община Берковица и община Лукович. С помощта на местните дирекции за социално подпомагане бяха идентифицирани 40 домакинства, живеещи в енергийна бедност. За всяко от тях бе проведена енергийна оценка на жилището, която показва действителното потребление на енергия и какви мерки трябва да бъдат предприети от домакинствата, за да се повиши енергийният клас на дома. През декември 2024 г. Хабитат Bulgaria и WWF България организираха [семинари за изграждане на капацитет за разработване на местни планове за действие за енергиен преход за енергийно бедните общности в двете общини](#). В семинарите участваха представители на общинската администрация, общинския съвет и други местни заинтересовани страни.

HERO - жилищна подкрепа и овластяване на ромската общност

„Жилища подкрепа и овластяване за ромската общност“ (Housing and empowerment for Roma - HERO) е пилотен проект на Европейския съюз, който се реализира в България, Румъния и Словакия, целящ да представи нов инвестиционен модел за социално-икономическа подкрепа на уязвими групи, сред които маргинализирани ромски лица. Проектът е инициран от Европейския парламент и изпълняван от Европейската комисия в партньорство с Банката за развитие на Съвета на Европа. В България проектът се реализира от фондация „Тръст за социална алтернатива“, в партньорство с Асоциация „Интегро“ и Хабитат България.

Целта на проекта е да тества иновативен модел на социални инвестиции, който да преодолее социално-икономическото изключване на хора в неравностойно положение. Моделът се състои от мерки за подпомагане на достъпа до жилище и заетост, като комбинира микрокредити за изграждане/обновяване на жилища с инициативи за изграждане на капацитет като обучение за финансова грамотност и подкрепа за заетост и подобряване на работните умения. Дейностите ще се реализират в рамките на 10 месеца от май 2024 г. до февруари 2025 г. в общините Ботевград, Пещера, Ябланица, Раковски, Твърдица и Велинград.

През 2024 г. Хабитат България проведе 13 обучения, в които участваха близо 221 представители на уязвими групи от целевите общини, заедно с 7 местни фасилитатори и 7 представители на местните общински администрации. Обученията включваха 4 теми, разделени в 3 обучителни модула: Управление на семейния бюджет; Финансови продукти и интелигентно управление на кредитите; Енергийна ефективност и поддръжка на дома.

Участващите в консорциума организации осигуряват допълнително съдействие, като консултации и посредничество при търсене и намиране на постоянна работа, както и включване на бенефициерите на проекта в обучението „Подготовка за пазара на труда“; предоставяне на лични професионални консултации за издаване на сертификати за търпимост на жилищни имоти; работа с местните общински администрации за укрепване на партньорството между институциите и местните общности и обединяване на усилията за социално включване и подобряване на условията на живот в ромските квартали. През април 2024 г. всички организации партньори по проекта се събраха на среща за планиране и обмен на опит в град Кошице, където програмата се изпълнява от организации от Словакия.

СОЦИАЛНИ ЖИЛИЩА В ГРАД ВАРНА, КВАРТАЛ АСПАРУХОВО

От септември 2017 г. Хабитат за човечеството България управлява 8 апартамента в град Варна, дарени от фондация Bcause. Жилищата са закупени със средства, събрани чрез национална кампания за засегнатите от наводненията в квартал Аспарухово през 2014 г. Подборът на семействата, които се нуждаят от спешно жилище, е проведен в сътрудничество с заместник-кмета, отговарящ за Общинската администрация на Аспарухово. С 8 семейства са сключени договори за наем.

През 2023 г. семействата продължават да плащат навреме наемите си, които са в съответствие с наемите за общински жилища в квартал Аспарухово, управлявани от Община Варна. С подкрепата на международен екип от доброволци, Хабитат България реновира имотите в най-лошо състояние.

За повече информация посетете нашия уебсайт
и ни последвайте в социалните медии

